

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Posudek vedoucího/oponenta bakalářské práce

Jméno autora	Adéla Kotlandová
Název práce	Informační nejistota: Lze dospět k jistotě informace?
Studijní obor	Sociologie obecná a empirická
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	PhDr. Michal Tošner, Ph.D. Katedra sociologie FF UHK
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Katedra sociologie FF UHK
Rok obhajoby	2017

Hodnocení cíle/ů práce (*charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně*)

Téma bakalářské práce, jímž je obecně směna, cirkulace a povaha informací, je bezpochyby vysoce aktuální. Důkazem toho mohou být současné polemiky kolem „informačních válek“, či „hybridních hrozeb“, úniky politicky důvěrných informací (Wikileaks), nárůst technik dozoru a shromažďování informací soukromé povahy pro účely politické kontroly (Snowdenova aféra) nebo postupné prosazování politického stylu, jenž svá politická prohlášení a rozhodnutí činí bez znalosti faktického stavu (tzv. post-pravdivá politika). Adéla Kotlandová se ve své bakalářské práci zaměřila na sociologické a pro sociologii relevantní koncepce informace. Teoretická část je svou povahou problematická (viz níže). V praktické části si vykla cíl zodpovědět tyto výzkumné otázky: Jak hodnotí populace VŠ studentů mediální zdroje z hlediska frekvence jejich užívání, důležitosti a míry důvěryhodnosti? Jak se liší míra důvěry ve zprávy z daných typů médií (televize, rádia, noviny, on-line zpravodajské portály)? Souvisí frekvence užívání média jakožto zdroje důležitých zpráv s mírou důvěry v dané médium? Tyto otázky se prostřednictvím kvantitativního dotazníkového šetření podařilo zodpovědět. Tento dílčí cíl byl tedy s úspěchem naplněn. Teoretická část však neodpovídá běžným standardům.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	dobré	s výhradami	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá	s výhradami	špatná

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

Při snaze jako hodnotit předkládanou bakalářskou práci jako její vedoucí stojím před jistým dilematem. Studentka Kotlandová pracovala na své práci s velkým entuziasmem a dokázala shromáždit a prostudovat neobvykle velké množství relevantních odborných zdrojů. Nelze však přehlédnout, že frenetický styl jejího psaní, jakkoli by mimo kontext školní práce mohl být působivý, neodpovídá obvyklým standardům kladeným na bakalářské práce. Používání znamének typu šípek, či rovnítek není v tomto typu textu žádoucí. Stejně tak kumulování jednoduchých vět oznamovacích se silnými tvrzeními, které nejsou dále argumentovány, působí jako manifest, přičemž vyvolávají mnohdy pochybnost či jsou přímo sporné. Ačkoli má tento idiosynkratický styl psaní rytmus a kadenci, je mnohdy eliptický až zkratkovitý a chvátavý. Přitom jako vedoucí mohu dosvědčit, že práce nebyla šita horkou jehlou. Autorka naopak průběžně zpracovávala velké množství zdrojů v rozsahu, který daleko přesahoval možný rozsah bakalářské práce. Ve výsledném textu se zřejmě snažila svou práci zhodnotit a zhustit svůj výstup do vymezeného rozsahu. Kladu tedy otázku: je výsledná povaha textu dána postupem krácení? A dodávám, že by v tomto případě méně bylo více a namísto všezahrnujícího komprimátu by bylo účelnější uvádět pouze zdroje relevantní pro využití ve vlastním výzkumu

Místy zhuštěné větné konstrukce ústí v narušenou větnou vazbu, vedou k chybám v interpunkci a překotný spád textu i ke gramatickým chybám (viz např. rychlí rozvoj, s. 17). Nicméně u citací z odborných zdrojů konstatuji, že jsou voleny vhodně a jsou začleněny do vhodného kontextu. Reference na zdroje jsou uváděny, ale v četných případech neobsahují údaj o citovaných stranách textu a některé z referencí neodpovídají parafrázovaným myšlenkám (např. „tyranii dohledu“ G. Orwella spojuje s *Farmou zvířat*).

Povah textu se začíná měnit k lepšímu od míst, které se věnují vlastnímu výzkumu. Ten se zaměřuje na fenomén tzv. hoaxů, tj. záměrně falešných a zavádějících zpráv. Zaměřuje se na principy, rychlost šíření a objem zasažených příjemců, až po odhalení falešného obsahu zprávy (s. 39). Trasování několika příkladů falešných zpráv náležitě ilustruje jejich „životní cyklus“ i nekritické nakládání s informacemi na straně příjemců. Následný kvantitativní výzkum pracuje s výzkumnými otázkami, které se daří prostřednictvím dotazování zodpovědět. Výsledky jsou přehledně zpracovány a prezentovány (viz s. 48 – 50). Diskuse a závěr reflektují limity výzkumu a shrnují celek práce.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

Formální stránku práce nelze v tomto případě oddělit od stránky obsahové a částečně ji hodnotím výše. Uvedl jsem zejména výhrady vůči stylistice v teoretické části. Doplnuji, že z hlediska grafického se styl projevuje též absencí vhodného členění textu do odstavců. V ostatních ohledech je práce zpracována náležitě, kvalita grafů je dobrá, přílohy vhodně doplňují text. Práce se zdroji je až na výjimky korektní, seznam literatury ctí zvolenou citační normu. V práci je využito velké množství odborných zdrojů. V tomto případě snad až nad míru. U některých referencí postrádám údaje odkazující ke stranám citovaného díla. Zahraniční zdroje se v práci téměř nevyskytují. Z hlediska práce s literaturou text splňuje nároky kladené na bakalářskou práci.

Otázky k obhajobě práce

Žádám studentku, aby se vyjádřila k námitkám uvedeným v posudku, a nekladu žádné doplňující dotazy.

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Své rozpaky s hodnocením přítomné práce Adély Kotlandové jsem uvedl již výše. Z průběhu studia ji znám jako aktivní a pracovitou studentku. Domnívám se, že nestandardní styl a uchopení textu je spíše výsledek nezvládnuté chuti na omezeném rozsahu pojednat všechny zdroje, které prostudovala. Proto toto odchýlení od běžných standardů zohledňuji pouze snížením hodnocení o dva stupně a práci doporučuji k obhajobě.

Výsledné hodnocení práce

Práci doporučuji k obhajobě.

Navržené hodnocení

V návaznosti na odůvodnění uvedená výše navrhuji hodnotit komisi stupněm „C.

30. 5. 2017, Hradec Králové

.....
datum a místo

.....
podpis autora posudku

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.